

REPUBLIKA E SHqipëRIE
MINISTRIA E FINANCAVE
DHE EKONOMISË

MAP REA

Inventari i incentivave të investimeve në Shqipëri

Përmbajtja

- 1 Map Rea
- 2 RIRA
- 3 IRAP
- 4 MAP REA Politika e Investimeve
- 5 Cfarë është inventari shqiptar i incentivave të investimeve dhe rëndësia
- 6 Inventari i Incentivave të investimeve në Shqipëri

Plani kombëtar vjetor në zonën ekonomike rajonale MAP REA

Objektivat kryesore

Synon të mundësojë lëvizjen pa pengesa të mallrave, shërbimeve, kapitalit dhe punës së kualifikuar.

Veçoria kryesore

E bën rajonin më tërheqës për investimet dhe tregtinë

Rajoni i synuar

Balkani perëndimor

Përfitimi kryesor

Prosperitet për qytetarët e Ballkanit Perëndimor.

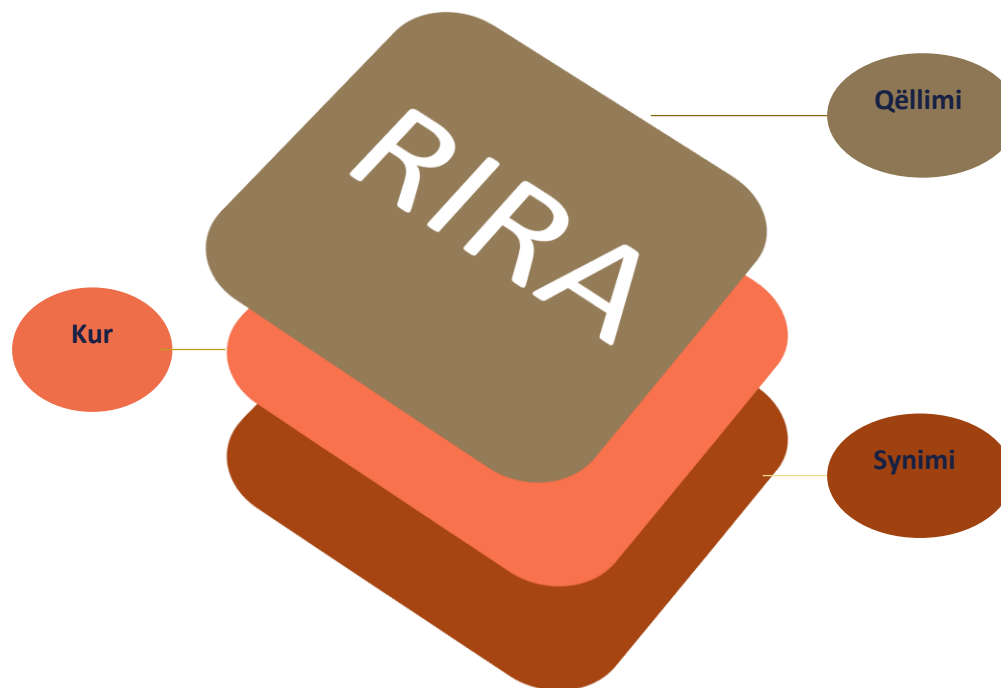

Alternativa konkurruese

Përshpejton konvergencën me BE-në.

Cfarë është RIRA

Axhenda Rajonale e Reformes së Investimeve (RIRA) u miratua nga përfaqësuesit e gjashtë ekonomive të Ballkanit Perëndimor (WB6) në takim të Ministror të Komitetit të Investimeve të Evropës Juglindore (SEEIC) të mbajtur në Tivat, Mali i Zi, më 11 maj 2018.

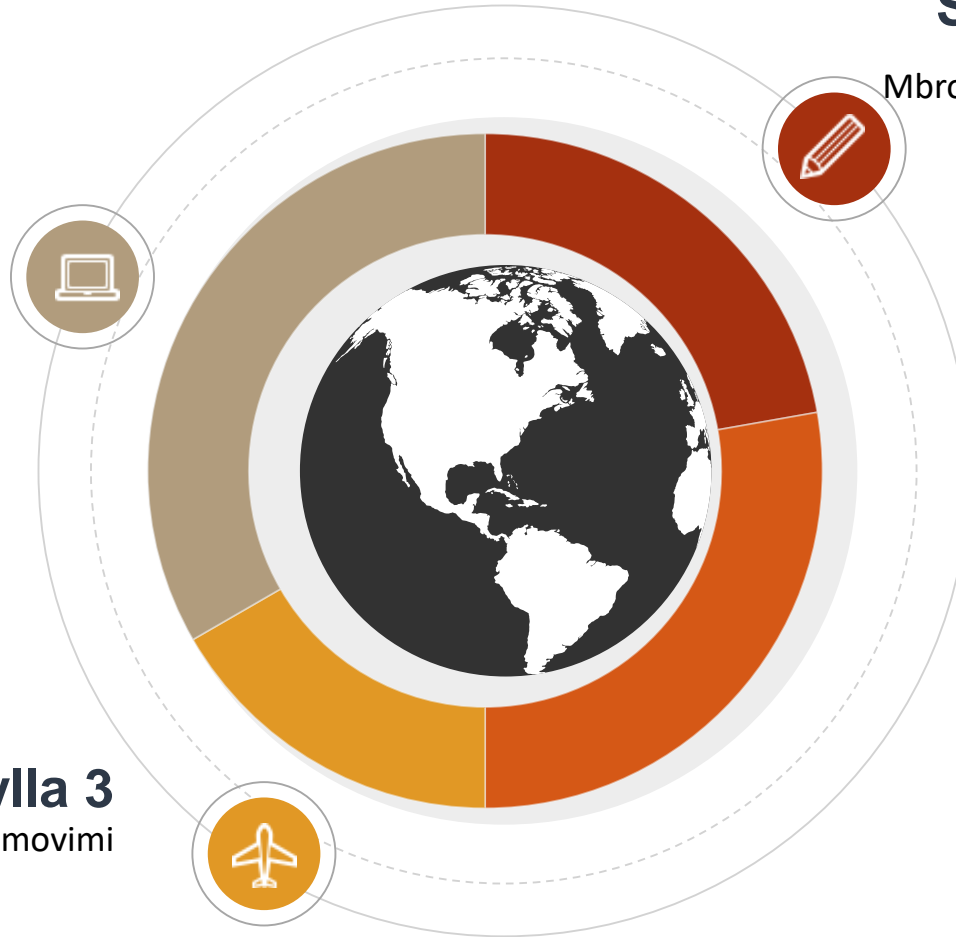
Qëllimi
Rajoni të bëhet destinacion tërheqës i investimeve, por gjithashtu t'i japë mundësi ekonomive individuale të shfrytëzojnë avantazhet krahasuese të këtij procesi.

Synimi
Qëllimi i RIRA është harmonizimi më i madh i politikave të investimeve WB6 me standardet e Bashkimit Evropian (BE) dhe praktikave më të mira ndërkombëtare, në kuadër të Strategjisë SEE 2020, Marrëveshjes së Tregtisë së Lirë të Evropës Qendrore (CEFTA) dhe proceset e para-pranimit dhe anëtarësimit në BE .

Plani I Veprimit të Reformës së Investimeve, IRAP 2019-2020

Shtylla 1

Hyrja e investimeve & Krijimi

Shtylla 3

Tërheqja e Investimeve & Promovimi

Shtylla 2

Mbrojtja dhe ruajtja e investimeve

- Plani i Veprimit për Reformën e Investimeve (IRAP) përcakton një listë të detajuar të veprimeve të reformës që do të miratohen nga Qeveria e Shqipërisë, si pjesë e zbatimit të RIRA-s.
- Masat e reformës janë të strukturuar gjatë këtyre 3 fushave të ndryshme të përshkruara në RIRA.
- Produktet paraqesin rezultate konkrete të masave specifike të qeverisë.

MAP REA Shtylla 2, Politika e Investimeve

Viti 2017

- Implementimi dhe monitorimi i reformave të investimeve në WB6, sipas axhendës rajonale të reformës së investimeve

Viti 2018

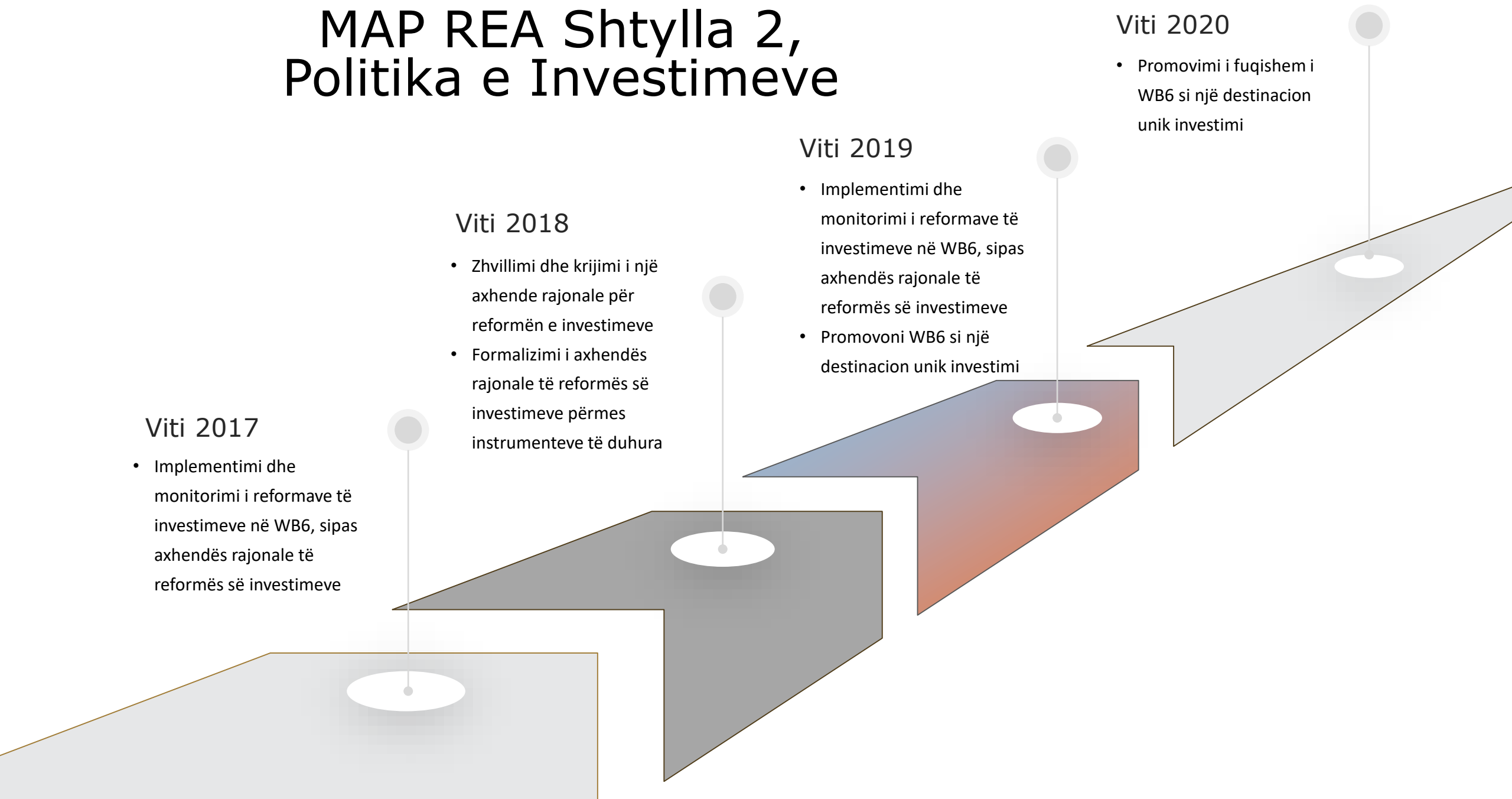
- Zhvillimi dhe krijimi i një axhende rajonale për reformën e investimeve
- Formalizimi i axhendës rajonale të reformës së investimeve përmes instrumenteve të duhura

Viti 2019

- Implementimi dhe monitorimi i reformave të investimeve në WB6, sipas axhendës rajonale të reformës së investimeve
- Promovoni WB6 si një destinacion unik investimi

Viti 2020

- Promovimi i fuqishëm i WB6 si një destinacion unik investimi

Cfarë është inventari shqiptar I incentivave të investimeve

Cfarë është inventari I incentivave

- Një bazë të dhënash publike për stimujt e ofruar për investitorët në sektorë dhe venddodhje të ndryshme nga institucionet shtetërore.

Cfarë është përfshirë në inventarin e incentivave?

- **Lloji i incentivave:** taksimi, detyrimet doganore, dhe incentivat financiare (tarifat feed-in, grante, subvencione), etj.
- **Legjislacioni:** Legjislacioni kryesor
- **Sektoret:** Të gjithë sektorët
- **Mbulimi Gjeografik:** Kombëtar.

Lidhja me MAP REA

IRAP action 6.2.1:

Krijimi i një liste të detajuar të incentivave të disponueshme në të gjitha nivelet e qeverisjes dhe krijimi i një inventari gjithëpërfshirës dhe të përditësuar të ketyre incentivave në Shqipëri”.

Cfarë nuk përfshihet në inventarin e incentivave?

- **Incentiva jo-fiskale:** Masat rregullatore, Marrëveshjet e Tregtisë së Lirë.
- **Incentivat e financuara nga donatorët/jo nga qeveria:** USAID/EBRD/UNDP/ëBG/EU kredi të buta, grante, etc.
- **Nën-Sektorët/Produktet:** Produkte për import / eksport për incentiva doganore, mallra / shërbime për taksën e shitjeve, zëra specifike të të ardhurave për tatim fitimin etj.

PSE ESHTË INVENTARI I INCENTIVAVE TE INVESTIMEVE I RENDESHISEM

PER INESTITORET

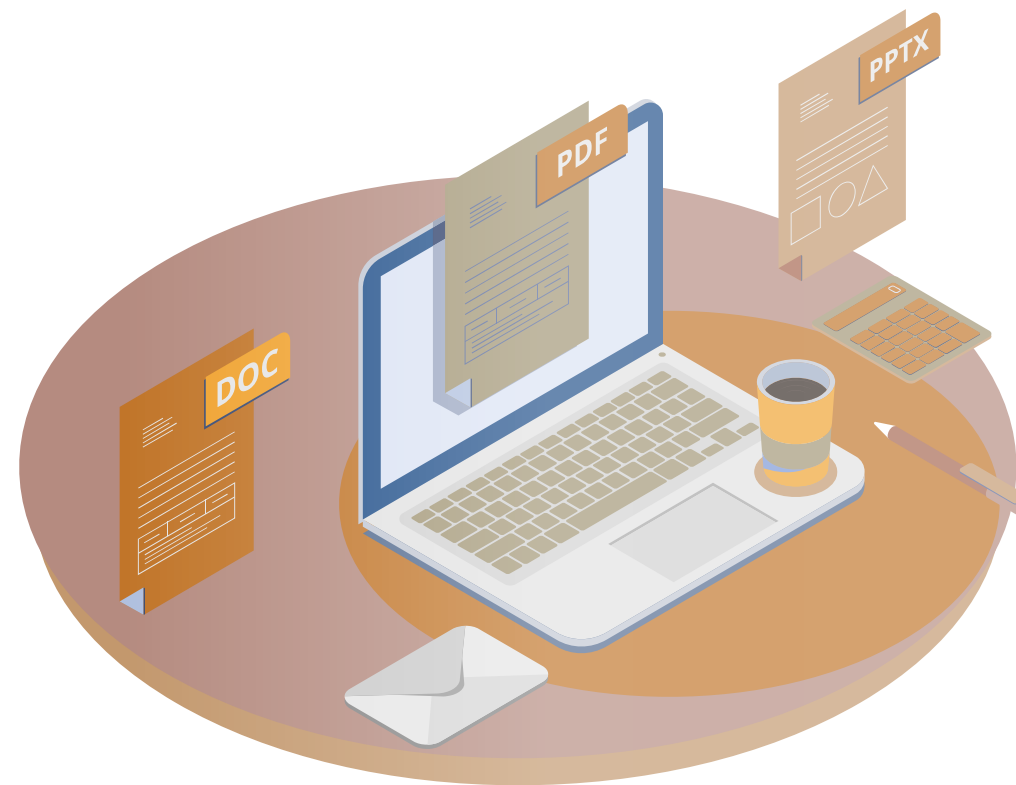
- **U kohën dhe koston** për të kërkuar, identifikuar dhe aplikuar për incentiva.
- **Rritja e vetëdijes** për incentivat në dispozicion, që mund të ndihmojnë në tërheqjen e një numri më të madh të përfituesve

PER QEVERINE

- **Identifikimi i shpenzimeve tatimore** për investimet private dhe vlerësimi i kosto-përfitimeve të incentivave.
- **Promovimi i mundësive për investime** me informacion për incentivat si pjesë e materialeve promovuese të investimeve
- **Përmirësimi i koordinimit të politikave** mes institucioneve shtetërore të përfshira në hartimin e politikave ekonomike, duke e vënë në dispozicion të të gjithë grupet e interesit.

PER GRUPET E INTERESIT

- **Rritja e transparencës dhe aksesit në informacion** mbi incentivat e ofruara për firmat.
- **Ndihmon në kryerjen e kërkimit** dhe vlerësimin të politikës së investimeve dhe shpenzimeve fiskale.

Pse qeveritë kanë nevojë të vlerësojnë inventarin e incentivave në investime ?

01

Për analizën financiare

- Ndihmon për të vlerësuar përfitimin e incentivave të ndryshme të investimeve përmes një analize të kosto-përfitimeve (ku MFE është duke punuar)

02

Për arsyetimin e moralistëve

- Ndihmon në alokimin e kostos për çështjet etike të lidhura me incentivat e investimeve

03

Per përfitimet social-ekonomike

- Ndihmon në krahasimin e incentivave të investimeve dhe vlerësimin e ndikimit në politikat sociale.

04

Për analizën e riskut

- Ndihmon për të matur efektivitetin dhe efikasitetin e incentivave të investimeve, për menaxhimin e rrezikut.

Inventari I Incentivave të investimeve në Shqipëri

Koncesioni i tokës i subvencionuar : "Kontrata e taksës simbolike 1 €".

1

Qeveria mund të japë me qira pronë publike më shumë se 500 metra katrorë ose të japë një koncesion për çmimin simbolik prej 1 eurosh nëse pronat do të përdoren për aktivitete prodhuese me një investim mbi 10 milion euro, ose për aktivitete të përpunimit të brendshëm .

Zonat e zhvillimit ekonomik dhe teknologjik (TEDA) – Përrjashtimet nga TVSH.

3

Mallrat e importuara në TEDA dhe transporti i mallrave midis TEDA-ve janë të përrjashtuara nga TVSH-ja.

Zonat e zhvillimit ekonomik dhe teknologjik (TEDA) – Përrjashtimi nga Tatimet mbi të ardhurat

5

Zhvilluesit dhe përrdoruesit janë të përrjashtuar nga norma e tatimit 50% përr një periudhë 5 vjeçare.

Zonat e zhvillimit ekonomik dhe teknologjik (TEDA) – Përrjashtimet nga detyrimet doganore.

2

Mallrat e importuara në TEDA dhe mallrat e transportuara midis TEDA-ve të përrjashtuara nga taksat doganore.

Zonat e zhvillimit ekonomik dhe teknologjik (TEDA) – Shpenzimet e kapitalit

4

Shpenzimet kapitale 20 përrqind të zbritshme përr 2 vite nëse zhvilluesit / përrdoruesit investojnë në TEDA brenda 3 viteve të funksionimit.

Zonat e zhvillimit ekonomik dhe teknologjik (TEDA) – Përrjashtimi nga Taxa në Infrastrukturë.

6

Projekti i zhvilluesit përrjashtohet nga taksa në infrastrukturës dhe taksa e pasurisë të patundshme në TEDAs përr 5 vjet.

Inventari I Incentivave të investimeve në Shqipëri

Zonat e zhvillimit ekonomik dhe teknologjik (TEDA) - Përrjashtimi nga taksat e transferimit të pasurive të paluajtshme.

7

Ndërtesat e transferuara në TEDA nuk i nënshtrohen taksës së transferimit të pasurive të patundshme.

Zonat e zhvillimit ekonomik dhe teknologjik (TEDA) – Kostot e zbritshme të trajnimit

9

Kostot e trajnimit zbriten për një periudhë 10 vjeçare, për dyfishin e vlerës.

Reduktimi i TVSH për aktivitetet në agroturizem

11

Për ndërmarrjet e turizmit "Agritourism", do të zbatohet TVSH 6% për sigurimin e akomodimit dhe shërbimeve të restoranteve.

Zonat e zhvillimit ekonomik dhe teknologjik (TEDA) – Kostot e zbritshme të sigurimeve shoqërore - Zbritja e tatimit mbi të ardhurat.

8

Kostot e Pagave dhe sigurimet shoqërore janë 150% të zbritshme për vitin e parë. Shpenzimet e reja për këto kategori në krahasim me një vit më parë janë 150% të zbritshme për vitin pasues

Zonat e zhvillimit ekonomik dhe teknologjik (TEDA) – Kostot e zbritshme R&D.

10

Kostot e kërkimit dhe zhvillimit janë dyfish të zbritshëm për një periudhë 10 vjeçare.

TVSH e reduktuar për mediat audiovizive

12

Nga janari 2019, TVSH 6% zbatohet për ofrimin e shërbimeve të reklamimit nga media audiovizive.

Inventari i Incentivave të investimeve në Shqipëri

Reduktimi i Tatimit në Vlerën e Shtuar (TVSH) për furnizimin e librave.

13

Një normë e ulur e tatimit të vlerës së shtuar prej 6% zbatohet për shitjet e librave të çdo lloji.

Përfshirje nga TVSH për makineritë bujqësore

15

Shitja e makinerive bujqësore janë të përjashtuara nga TVSH

Përfshirje nga TVSH për Importet Farmaceutike për Prodhimin e Barnave në vend.

17

Shitjet e lëndëve të para të importuara të përdorura për prodhimin e barnave janë të përjashtuara nga TVSH-ja, me përjashtim të artikujve me përdorim të dyfishtë, të kryera nga mbajtësit e autorizuar të prodhimit, sipas legjislacionit në fuqi për medikamentet.

Reduktimi i Tatimit në Vlerën e Shtuar (TVSH) për pajisjet elektrike

14

TVSH 6% për shitjet e automjeteve të transportit publik për udhëtarët me nëntë ose më shumë vende, vetëm me motor elektrik. Shkalla 6% do të zbatohet deri më 31 dhjetor 2021. Nga 1 janari 2022, niveli i ulur i TVSH-së i aplikuar për këtë furnizim do të jetë 10%.

Përfshirje nga TVSH për inputet bujqësore dhe veterinare

16

Shitjet e inputeve bujqësore dhe furnizimi i shërbimeve veterinare përjashtohen nga TVSH-ja, me përjashtim të shërbimeve veterinare për kafshët shtëpiake.

Përfshirje nga TVSH - Përfshirje në mallrave.

18

Shitjet e shërbimeve të përfshirjes së mallrave jo-shqiptare për riekportim nga persona të autorizuar të tatueshëm dhe nënkontraktorët e tyre, trajtohen si furnizim i TVSH-së në shkallë zero, në bazë të dispozitave të Kodit Doganor për operacionet nën modalitetin e përfshirjes së aktiv.

Inventari I Incentivave të investimeve në Shqipëri

Reduktimi i Tatimit mbi Fitimin për prodhuesit e software

19

Për personat juridikë që ushtrojnë veprimtarinë e prodhimit / zhvillimit të softëerit, niveli i aplikuar i tatimit mbi fitimin është 5%.

Reduktimi I Tatimit mbi Fitimin për aktivitetet në agroturizëm.

21

Për subjektet që kryejnë veprimtari të çertifikuara të pranuar si "Agritourism", niveli i tatimit të fitimit është 5%. Kohëzgjatja maksimale -5 vite.

Bashkia e Tiranës: "Fuqizimi i gruas dhe promovimi i sipërmarrjes".

23

Pjesëmarrësit e projektit janë gra që jetojnë dhe / ose kanë biznes të vogël ose shumë të vogël në territorin e Bashkisë së Tiranës në kohën e aplikimit.

Reduktimi I Tatimit mbi Fitimit per prodhuesit bujqesore.

20

Për personat juridikë, të cilët kryejnë veprimtari ekonomike sipas ligjit nr. 38/2012, "Për shoqëritë kooperative bujqësore", niveli i aplikuar i tatimit mbi të ardhurat është 5%.

Përrjashtim nga Taksa e Karbonit

22

Benzina dhe gazi i eksportuar përjashtohen nga taksat e karbonit.

Bashkia e Tiranës: "Të rinjtë dhe të rinjtë drejt një profesioni".

24

Të rinjtë dhe të rejtat që kanë mbaruar studimet universitare brenda ose jashtë vendit që kanë më pak se 24 muaj për të përfunduar këto studime dhe janë të papunë. - Moshat deri në 29 vjet - Vendbanimi -Tiranë.

Inventari I Incentivave të investimeve në Shqipëri

Bashkia e Tiranës: “Programi i Nxitjes së Biznesit të punësimit të të rinjve”.

25

Të rinj dhe të reja, banorë të qytetit të Tiranës, të cilët studiojnë në Universitete Publike ose Jo Publike; Të rinjtë me aftësi të kufizuara; Të papunë që nuk bëjnë pjesë në kategoritë e mësipërme”.

Rimbursimi i karburantit të përdorur në prodhimin e energjisë elektrike.

27

Personat fizikë /juridikë që përdorin lëndë djegëse për prodhimin e energjisë elektrike për shitje ose për konsum vetjak, mund të bëjnë kërkesë për përjashtim nga akcizat për karburantin e përdorur. Kërkesa duhet të paraqitet në zyrën doganore deri më dt 10 të muajit pasardhës për karburantin e përdorur për prodhimin e energjisë elektrike në muajin e kaluar.

Agjencia shqiptare e zhvillimit të investimeve(AIDA) – Fondi I Artizanatit

29

Grantet shtetërore për SME shqiptare

Përjashtimi nga detyrimet e importit për makineri të përdorura në prodhimin e energjisë së rinovueshme.

26

Investitorët në prodhimin e energjisë me burime të energjisë së rinovueshme, pasi të kenë marrë lejen përkatëse të ndërtimit, duhet të paraqesin pranë ministrisë së energjisë, 6 muaj para importimit, një listë të plotë të makinerive dhe pajisjeve të specifikuara, të cilat do të importohen për energjinë e rinovueshme. Drejtoria e Përgjithshme e Doganave bazuar në listën e aprovuar nga Ministria zbaton përjashtimin nga detyrimet e importit.

Agjencia shqiptare e zhvillimit të investimeve(AIDA) – Fondi i Konkurrueshmërisë

28

Grantet shtetërore për SME shqiptare

Agjencia shqiptare e zhvillimit të investimeve(AIDA) – Fondi i Start-UP

30

Grantet shtetërore për SME shqiptare

Inventari I Incentivave të investimeve në Shqipëri

Humbja e mbartuar për qëllime të Tatimit në të ardhura

31

Humbjet fiskale mund të barten për tre vjet rresht (''humbja e parë më përpara se ajo e fundit''). Sidoqoftë, ato nuk mund të barten përpara nëse më shumë se 50 përqind të pronësisë direkte ose indirekte të kapitalit aksionar ose të të drejtave të votimit ndryshohet gjatë vitit tatimor.

Përjashtimi i TVSH-së për sistemet e panelit diellor për prodhimin e ujit të nxehtë

33

Çdo person që prodhon/instalon sisteme diellore (sisteme të tilla për ujë të nxehtë ose për qëllime sanitare në ndërtesa ose procese teknologjike në industri) përjashtohet nga detyrimet doganore dhe TVSH.

Përjashtimi nga tatimet për dividendët e caktuar për investime.

35

Dividentët dhe pjesa e fitimit e paguar nga një shoqëri rezidente ose jo-rezidente tek një taksapagues rezident nuk do t'i nënshtrohen tatimit mbi të ardhurat e korporatës për tatimpaguesit rezident. Kjo vlen, pavarësisht kuotës së pjesëmarrjes, në shumën ose në numrin e aksioneve, në kapitalin aksionar për të drejtat e votimit ose pjesëmarrjen në kapitalin fillestar të përfituesit. Shkalla e taksës mbi dividendët është 8% në Shqipëri (kundrajt 15% të taksës mbi të ardhurat).

Tarifa e garantuar e furnizimit për gjenerimin e energjisë së rinovueshme.

32

Sipas ligjit të BRE-së për vitin 2017, masa kryesore promovuese është një formë specifike e kontratës për tarifen fillestare për ndryshim. CfD mund të karakterizohet si një sistem premium -furnizimi, që do të thotë se prodhuesit e energjisë së rinovueshme do të shesin energjinë elektrike në treg dhe do përfitojnë diferencime të ndryshme midis çmimit të ankandit dhe çmimit të tregut të energjisë (çmimi i referencës) si masë mbështetëse.

Rimbursimi i TVSH për karburantet

34

Tatimpaguesit në fushën e prodhimit të tullave, pllakave dhe transportimi i mallrave me mjete teknologjike, u lejonet të kreditojnë TVSH-në për blerjen e karburantit të përdorur, deri në limitin e një përqindje të caktuar të tatimpaguesit të të ardhurave totale vjetore.

Përjashtimi nga TVSH - Platformat e naftës dhe gazit - përbërësit e shpimit.

36

Tatimi mbi Vlerën e Shtuar zero (TVSH) zbatohet për mallrat e mëposhtëm:
a) furnizimi i mallrave të deklaruar për të qenë nën regjimin e ruajtjes së përkohshme, siç përcaktohet në legjislacionin doganor në fuqi;
b) furnizimi i mallrave të destinuar për t'u vendosur në një zonë të lirë ose në një magazinë të lirë, siç përcaktohet në legjislacionin doganor në fuqi;
c) furnizimi i mallrave, të vendosura nën regjim magazinimi doganor ose nën regjimin e përpunimit aktiv, siç përcaktohet në legjislacionin doganor në fuqi.

Inventari I Incentivave të investimeve në Shqipëri

Përfshirje nga TVSH - Peshkimi dhe Transporti Detar.

37

a) furnizimi me karburant dhe me rezerva të tjera të nevojshme të anijeve për lundrimin në det të hapur dhe për transportin ndërkombëtar të pasagjerëve me pagesë ose për ushtrimin e veprimtarive tregtare, industriale e të peshkimit, si edhe të anijeve për kryerjen e veprimeve të shpëtimit dhe ndihmës në det dhe të anijeve për peshkimin bregdetar, përveç furnizimit me rezerva të tjera të nevojshme të anijeve për peshkim bregdetar; (shih excel)

Përfshirje nga TVSH – Makinerite e importuara

39

Përfshirje nga TVSH për importin e makinerive dhe pajisjeve në funksion të realizimit të kontratave të investimeve me vlerë të barabartë ose më të madhe se 50 milionë lekë

Përfshirja nga TVSH - Importi i ushqimit të kafshëve dhe pajisjeve për transportin e tyre

41

Ushqime kafshësh dhe pajisje që nevojiten gjatë transportit të kafshëve.

Përfshirje nga TVSH – Importi i makinerive bujqësore

38

Përfshirja nga Tatimi mbi Vlerën e Shtuar (TVSH) për importin e makinerive dhe pajisjeve:
b) në funksion të realizimit të kontratave të investimeve në sektorin e përpunimit aktiv dhe të agrobiznesit, pavarësisht nga vlera e investimit; si dhe
c) importimi i makinerive prodhuese nga subjektet e tatimit të thjeshtuar mbi fitimin.

Përfshirje nga TVSH – Vendet e magazinimit.

40

Transaksionet e mëposhtme do të trajtohen si furnizime me normën zero të TVSH-së:
a) furnizimi i mallrave të deklaruar për të qenë nën regjimin e ruajtjes së përkohshme, siç përcaktohet në legjislacionin doganor në fuqi;
Shih excel

Përfshirja nga TVSH - Importi i mallrave dhe shërbimeve që lidhen me veprimtaritë e kërkimit të naftës.

42

Importimi i mallrave dhe i shërbimeve, që lidhen me realizimin e fazës së kërkimit të operacioneve hidrokarbure, të kryera nga kontraktorët ose nënkontraktorët që punojnë për këto operacione

Inventari I Incentivave të investimeve në Shqipëri

Ulja e normës së TVSH-së për strukturat e akomodimit

43

Duke filluar nga qershori 2019, strukturat e akomodimit gëzojnë një normë TVSH 6% (në vend të standardit 20%) për ofrimin e shërbimeve akomoduese.

Përfshirja nga Tatimi mbi të Ardhurat e Kompanive - Hotele me katër dhe pesë yje

45

Duke filluar nga viti 2018, hotelet me katër yje -pesë yje janë të përjashtuar nga tatimi mbi të ardhurat e kompanive (CIT) për një periudhë prej 10 vjetësh, me kusht që të kenë përmbushur kriteret për marrjen e statusit të veçantë, jo më vonë se dhjetor 2024.

Ulja e normës së TVSH-së për hotelet me pesë yje dhe brand name

44

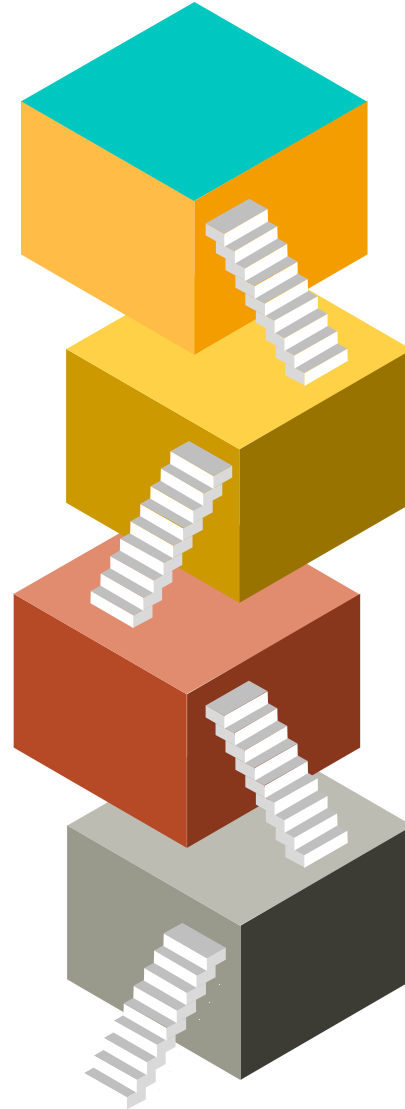
Duke filluar nga viti 2018, një normë TVSH 6% (në vend të 20% standarde) për ofrimin e shërbimeve akomoduese për hotele me pesë yje.

Liste e detajuar e Inventarit të Incentivave në Investime

[Incentivat\ALB_Incentives_Inventory_English_FINAL.xlsx](#)

INVESTMENTS INVENTORY HIGHLIGHTS

- 36 incentiva tatimore për bizneset
 - 1 incentivë në detyrimet doganore
 - 6 incentiva financiarë
 - 1 tarifë feed-in
 - 1 koncesion tokash
-
- 10 incentiva në Zonat e zhvillimit Teknologjik dhe Ekonomik (TEDA)
 - 3 incentiva të Bashkisë Tiranë

45 incentiva në investime

29 incentiva specifike sektoriale për:

- Prodhimin
- Agrobiznes, Bujqësi
- Turizëm, Energji e Rinovueshme
- ICT, Automotive, Farmaceutikë, naftë dhe gaz, artizanat, etj.